

stolspraksis, og da Artikel 5 skal fortolkes restriktivt efter den europæiske menneskerettighedsdomstols praksis synes foreneligheden med konventionen tvivlsom. I citatet nævnes i øvrigt »udsendelse efter afslag«. Senere i bemærkningerne hedder det, at bestemmelsen også kan anvendes, hvor en beslutning om nægtelse af asyl må »forventes at være nært forestående« – der argumenteres ikke for denne bestemmelses forenelighed med Artikel 5. Det er vanskeligt at hævde, at der i en sådan situation »tages skridt til udvisning eller udlevering« (Artikel 5, stk. 1, litra f) selv med den ovenfor nævnte udvidende fortolkning, som er foretaget af denne artikel i lovforslaget.

Som et argument for, at frihedsberøvelser i det nævnte omfang er forenelige med konventionen, anføres dog senere (side 28, anden spalte) følgende:

»Det må endvidere med støtte i litteraturen og kommissionspraksis antages, at konventionens krav om, at der skal være taget skridt til udlevering eller udvisning, er opfyldt ved frihedsberøvelse under en verserende asylsag som led i den særlige hasteprocedure . . .«. Tilsyneladende argumenteres der her for det retmæssige i at frihedsberøve under henvisning til, at der er frihedsberøvet. Denne argumentation forekommer umiddelbart at være cirkulær og kan således næppe tillægges selvstændig værdi.

Det er derfor min opfattelse, at den foreslåede ret til frihedsberøvelse er svært forenelig om overhovedet med reglen i menneskerettighedskonventionens Art. 5.

I min skrivelse af 8. februar 1995 redegjorde jeg endvidere for, at den indførte ordning fra september 1994 formentlig var i strid med den europæiske menneskerettighedskonventionens Art. 14, der forbyder diskrimination med hensyn til konventionens rettigheder og friheder baseret på f.eks. køn og national oprindelse. I bemærkningerne til lovforslaget erkendes det, at der er tale om en forskelsbehandling baseret på grund af nationalitet, men det siges, at denne er sagligt begrundet »da der i disse tilfælde er tale om asylansøgere, der kommer fra lande, hvor der er en stærk forhåndsformodning for, at en ansøgning om asyl vil blive afslået«. Det er naturligvis korrekt, at der er en stærk forhåndsformodning for, at afslag vil blive givet p.g.a. nationaliteten, men der anføres intet om, at dette skulle udgøre en sagligt begrundelse for

noget så indgribende som en frihedsberøvelse. En forhåndsformodning kan f.eks. udgøre en saglig begrundelse for en forenklet procedure over for flygtningemyndighederne. Hvilket jo forlængst er indført.

Jeg har bemærket mig, at Indenrigsministeriet vil tage initiativ til at udvide den særlige hasteprocedure for visse åbenbart grundløse asylansøgninger til at gælde alle nationaliteter, som ifølge gældende praksis ikke skal udfylde asylansøgningsskema, idet en forskelsbehandling på baggrund af dette kriterium i denne sammenhæng må anses for sagligt velbegrun- det og ligge inden for rammerne af den europæiske menneskerettighedskonvention. At man udvider den foreslåede hjemmel til frihedsberøvelse til alle de pågældende nationaliteter, ændrer principielt intet ved, at der er tale om, at nationaliteten er afgørende eller kan være afgørende i de enkelte tilfælde. Hertil kommer imidlertid som noget mere afgørende, at forudsætningen for den foreslåede bestemmelses anvendelse er, at der iagttages et proportionalitetskriterium, jævnfør herved forslagets bemærkninger side 29. Det hedder her, at indgrebet er nødvendigt på baggrund »af de før ordningens indførelse indhøstede erfaringer med kriminalitet, uro på centre og forhandling af sagsbehandlingstiden«. Dette proportionalitetsbegrundelse er imidlertid formentlig, i det omfang det bør spille en rolle, alene til stede i forhold til de nationaliteter, som var omfattet af ordningen fra september 1994.

En sammenfattende vurdering af motiverne fører således efter min opfattelse til, at det fortsat er ansøgere fra de samme lande, som risikerer, at deres nationalitet kommer til at spille den afgørende rolle i forbindelse med beslutningen om frihedsberøvelse.

Jeg har bemærket mig, at Indenrigsministeriet har fortaget en dybtgående udredning af rækkevidden af Danmarks internationale forpligtelser i relation til den særlige hasteprocedure for visse åbenbart grundløse asylansøgninger, herunder Danmarks forpligtelser i henhold til den europæiske menneskerettighedskonvention. Da forslagets forenelighed med konventionens art. 5 og 14 er tvivlsom, skal jeg henstille, at undersøgelsen offentliggøres, således at den kan indgå i debatten, før forslag om videregående adgang til frihedsberøvelser gennemføres.

Mig bekendt er der ikke i andre CBSS-lan-